

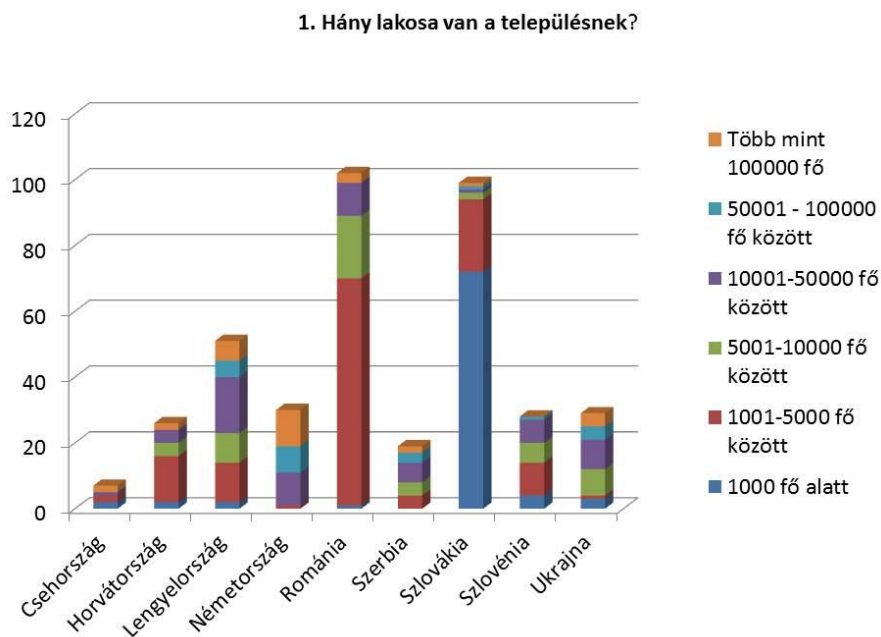
Felmérés természetes vízmegtartó megoldásokkal kapcsolatban

A természetes vízmegtartó megoldásokkal kapcsolatban a LIFE-MICACC projekt keretében (az EU Duna-régió stratégiájának 5. prioritási területéről „Letter of Merit” (LoM) elismerő levelet kapott - Környezeti kockázatok, a továbbiakban: EUSDR PA5) online felmérésre került sor 2020. november 27. és 2021. január 15. között, kilenc környező ország bevonásával, főként önkormányzatok, illetve vízügyi szakértők megkérdezésével. A felmérés lezárultáig csaknem 400 kitöltött kérdőív érkezett be a Belügyminisztériumhoz. A kérdőív több nyelven kiküldésre került az EUSDR PA5 irányítócsoport tagjainak, valamint a Nemzetközi Duna Védelmi Bizottság (ICPDR) illetékes szakértői csoportjainak és szakembereinek (FP-EG), illetve a Külgazdasági- és Külügyminisztérium közreműködésével eljutott az érintett magyar külképviseletekhez is.

Az alábbi diagramok az országokból beérkezett válaszokat összesítve mutatják be. Térképes megjelenítésben az alábbi linken megtekinthetők a válaszadó külföldi önkormányzatok:

<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1BfIHsFdHS2ckoyQO82zcp4ptm8kYwR&usp=sharing>

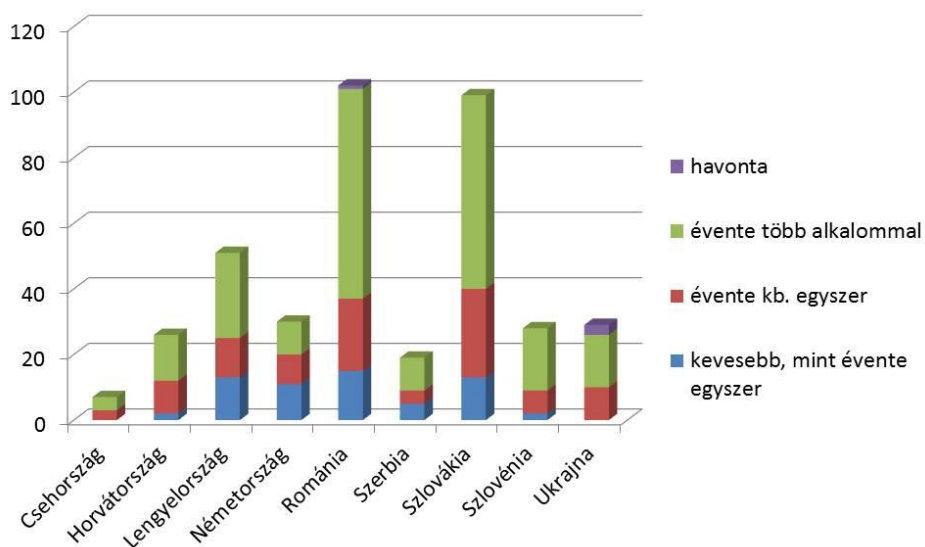
Az 1. ábrán jól látszik, hogy túlnyomó részt kistelepülések (5000 és 1000 fő alatti települések) részéről töltötték ki a felmérést.

1. ábra – Beérkezett válaszok településméret szerint

A tekintetben, hogy az éghajlatváltozás következtében kialakuló szélsőséges időjárási eseményeket milyen gyakorisággal tapasztalják a településen, döntő többségben azt válaszolták a kitöltők (minden ország tekintetében), hogy évente több alkalommal jelentkeznek ilyen események. Ez látható a 2. ábrán.

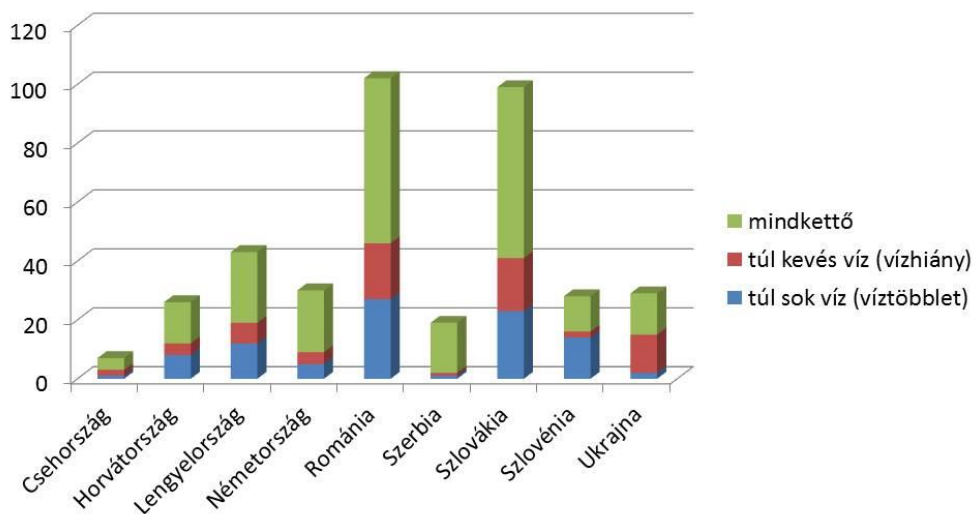
2. Milyen gyakran tapasztal extrém időjárási eseményt (pl. heves esőzés, aszály) a településen?

2. ábra – A szélsőséges időjárási események gyakorisága a válaszadók által megjelölt településeken

Arra vonatkozóan, hogy az extrém időjárási események közül mi jelenti a legnagyobb (vízzel kapcsolatos) kihívást a településen a válaszadók nagy többsége (lásd 3. ábra) azt a választ adta, hogy mind a túl kevés víz (vízhiány), mind pedig a túl sok víz (víztöbblet) komoly gondot okoz.

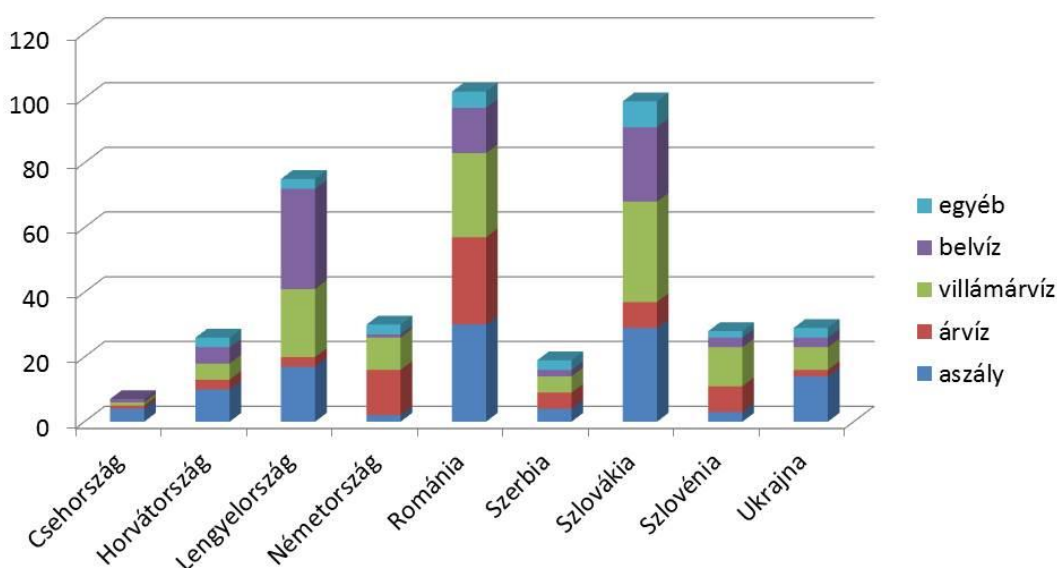
3. Mi jelenti a legnagyobb vízzel kapcsolatos klimatikus kihívást a településen?

3. ábra – Jellemzően a túl sok és a túl kevés víz is gondot okoz a településeken

A leginkább jellemző szélsőséges időjárási esemény tekintetében megoszlott a válaszadók tapasztalata, ahogy a 4. ábra is mutatja. A legtöbben az aszályt, a villámárvizet, az árvizet, majd a belvizet jelölték meg fő kockázatként. A beérkezett válaszok alapján, Csehországban, Horvátországban és Ukrajnában az aszály, Lengyelországban a belvíz okozza a legnagyobb kihívást, Szlovákiában és Szlovéniában a villámárvíz a legsürgetőbb probléma, míg Németországban főleg az árvíz pusztít. Érdekes, hogy Románia és Szerbia tekintetében – a válaszok szerint – arányaiban egységesen oszlanak meg ezek az extremitások.

4. Mi a leginkább jellemző extrém időjárási esemény a településen?

4. ábra - Vízrel kapcsolatos klimatikus kihívások a településeken

A kérdőív 5. kérdése arra vonatkozott, hogy mekkora az ezen extrém időjárási események által okozott károk mértéke pénzösszegben kifejezve, átlagosan (€/év). Ennek kapcsán, az egyes országokból az alábbi értékeket jelölték meg a válaszadók (átlagosan).

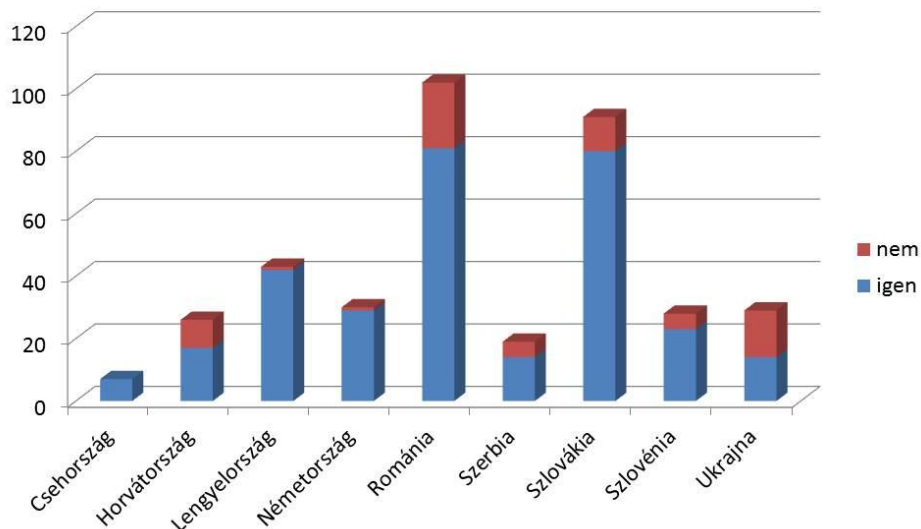
Lengyelország	0-102 millió €
Németország	500-10 millió €
Ukrajna	3000-3 millió €
Csehország	5000-500 000 €
Szlovénia	15-2 millió €
Horvátország	10- 5 millió €
Szerbia	100-1 millió €
Szlovákia	0-1 millió €
Románia	10-20 millió €

5. ábra – Károk mértéke pénzösszegben kifejezve (€/év)

A felmérésben résztvevőket megkérdeztük arról is, hogy ismerik-e a természetes vízmegtartó megoldásokat, alkalmaznak-e hasonlókat a településükön, illetve mennyire érdeklődnek ilyen megoldások iránt. A válaszokból az derült ki – ahogy ezt a 6., 7. és 8. ábra is bemutatja – hogy jellemzően hallottak már ezekről a megoldásokról, viszont nem alkalmaznak ilyet területükön, pedig nagyon érdekelné őket.

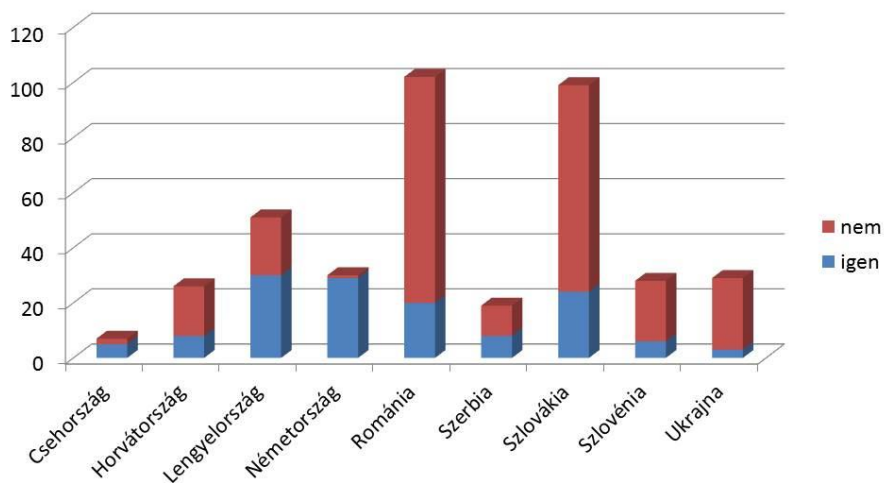
Ezekből a válaszokból is jól látszik, hogy az érdeklődés és az igény megvan a legtöbb környező önkormányzatban, de a gyakorlati alkalmazás tekintetében egyelőre még nem léptek a megvalósítás irányába.

6. Hallott már a természetes vízmegtartó megoldásokról?

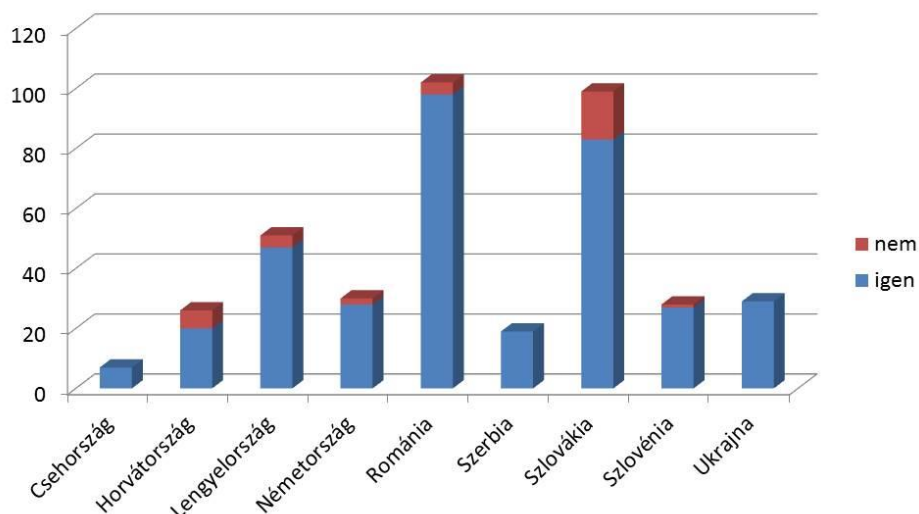
6. ábra – A legtöbb válaszadó hallott már ezekről a megoldásokról

7. Alkalmaznak-e valamilyen természetes vízmegtartó megoldást az Önök településén?

7. ábra – A gyakorlatban többnyire nem használnak ilyen megoldásokat

8. Érdeklí Önt a természetes vízmeztartó megloldások? Szívesen megtudna többet ezekről a megloldásokról, melyek által mérsékelhetőek az extrém időjárású események negatív hatásai?

8. ábra – A válaszadók többségét érdeklik a természetes vízmeztartó megloldások

Összefoglalás

A környező országok nagyfokú érdeklődését és aktivitását mutatja a lokális alkalmazkodás, vízmeztartás témája iránt, hogy másfél hónap alatt kb. 400-an kitöltötték az online felmérést. A LIFE-MICACC projektben tavasz végére/nyár elejére tervezett helyszíni terepbejárásokra az elképzelhető képest nagyjából 15-szörös lett a túljelentkezés. Tekintettel arra, hogy nem tudunk minden érdeklődőt személyes találkozó keretében vendégül látni, 2021. második felében szervezünk egy nagyszabású nemzetközi online konferenciát a témában.